

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 105. Quæ sint impedimenta dirimentia, & quam obligationem inducant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

cum is generaliter in *ut. de consuet.* concedit, seu inesse declarat consuetudini vim illam abrogandi leges suas particulares. Unde jam etiam vides, minus recte dici, de facto apud hæreticos jam à centum & pluribus annis liberè ac passim contrahentes matrimonia cum impedimento ecclesiastico aliàs dirimente abrogata esse istiusmodi impedimenta; adeoque jam valida esse illa eorum matrimonia; nam licet postremum teneant Marchant. *Tòm. 3. tribun. Sacram. tr. I. tit. 6. concl. 4.* Bonagrat. *in sum. 99. regul. discep. ad Sacram. matrim. n. 67.* & alii apud Wiestn. *tr. de can. imped. mat. p. 1. a. 1. num. 20.* & apud Krimer. *ad 4. decretal. num. 1892.* qui etsi ipse censeat propter rei gravitatem & casuum frequentiam expectandam potius decisionem Apostolicam, quam statuere certum aliquid, existimat tamen, *n. 25.* sententiam illam hæreticorum matrimonii faventem probabilem, tutam, & ratione spectatisque generalibus juris principiis oppositâ potiore, opposita tamen sententia, quam tenent Less. *in auctar. l. 2. de præscrip. cas. 1.* Gobat. *in Theol. experim. tr. 9. num. 49.* & in *append. 15. à num. 88.* & alii, quos sequitur Krimer. *n. 1897.* verior censetur, ne aliàs hæretici exempti censendi sint ab obedientia Ecclesiæ in omnibus, quibus etiam scienter & cum contemptu potestatis ecclesiasticæ in summo Pontifice ejus legibus & constitutionibus cum pertinacia contraveniunt, quod absurdum est; siquidem consuetudo hæc hæreticorum cum pertinacia & contemptu contraveniens constitutionibus legitimi superioris, quod ipsum repugnat juri naturali ac divino, rationalis esse non potest, aut muniri tacito hujus legislatoris contempti consensu. Et quomodo illa hæreticorum consuetudo dici poterit legitime præscripta, dum non tantum irrationabiliter & pessima fide per homines, qui violatâ datâ Deo & Ecclesiæ fide per meram turpissimam vitæ licentiam, tum exemplo, tum verbo facile alios in sui sequelam & contemptum Ecclesiæ ac legum ejus perduxerunt; verum etiam dum nunquam fuerit possessionis aut quasi possessionis pacificæ, tot reclamationibus & pænis in eos à legislatore ecclesiastico vibratis interrupta.

Quæst. 104. quæ & quotuplicia sint impedimenta impedientia tantum, & num omnia adhuc sint in usu.

1. R Esp. ad primum; Alia sunt seu procedunt ex crimine sequentibus versiculis comprehensa:

Incestus, raptus Sponsaræ, mors mulieris,
Susceptus propriæ sobolis, mors presbyteralis;
Vel si paniteat solenniter, aut monialem
Accipiat; prohibent hæc matrimonium sociandum.

Alia procedunt non ex crimine, & sunt sequentia:

Ecclesiæ vetitum, nec non tempus feriarum,
Atque catechismus, Sponsalia, jungito votum,
Impediunt fieri, permittunt facta teneri.

2. R Esp. ad secundum: Tametsi impedimenta illa orta non ex delicto hodie adhuc sint in usu, excepto fortè catechismo, de quo paulò post; impedimenta illa omnia orta ex crimine, quatenus omni matrimonio, seu matrimonio cum quocunque interdichant sub gravi peccato, sunt consuetudine abrogata. Nav. *c. 22. num. 75.*

*Et 87. Henriq. l. 12. c. 2. num. 1. in commentar. Less. l. 4. c. 3. num. 68. Sanch. l. 7. d. 17. num. 8. Castrop. l. c. p. 2. §. 2. num. 23. Ponc. l. 7. c. 14. Laym. l. c. c. 15. num. 2. Perez de mat. d. 23. secti. 8. Gobal. l. c. tr. 9. num. 7. cum communi ore contra Rebell. l. 3. de imped. mat. q. 18. in fine. cui favere videtur Toler. l. 7. c. 19. liquidem passim videntibus, & non contradicentibus Episcopis aliisque ordinariis, his impedimentis obnoxii contrahunt matrimonia, nulla dispensatione petita; quòd si tamen quis majoris securitatis gratiâ dispensari secum in hoc desideret, potest recurrere ad Episcopum, qui spectato jure in hoc dispensare poterit, Laym. Castrop. Less. Sanch. *LL. cit. Nap. l. 4. consl. 9. num. 5. de consang.* Unde jam etiam, quia in usu non sunt amplius, in iis explicandis non immoror, vide super his Castrop. *l. c. §. 2.* Laym. *cit. c. 5.* Krimer. *à num. 1924.**

Quæst. 105. Quæ sint impedimenta dirimentia, & quam obligationem inducant.

1. R Esp. ad primum; Jure novo Tridentini statuuntur comprehensa sequentibus versiculis:

Error, conditio, votum, cognatio, crimen,
Culius disparitas, vis, ordo, ligamen, honestas.

Si sis affinis, si forte, coire nequibus.

Si parochi & duplisis desit presentia testis,
Raptaque sic mulier, nec parti reddita turo.

hæc socianda vetant connubia, facta retrahant.

2. R Esp. ad secundum: Peccat graviter, qui ligatus aliquo horum impedimento, um attentat seu vult contrahere, seu de facto contrahit matrimonium; quia in re gravi agit contra præceptum Ecclesiæ, est communis. Laym. *l. c. p. 4. c. 1. num. 5.* Porro peccat contra illam virtutem, cujus intuitu statutum impedimentum; sic committitur peccatum injustitiæ, dum impedimentum est erroris, conditionis, raptus, vis; quia hæc statuta, ne contrahens deceptus patatur injuriam. Idem est, si impedimentum est ligamen vel carentia parochi; cum eo enim contrahens facit injuriam etiam propriæ conjugii; sic peccatur contra justitiæ vindictivam, dum est impedimentum criminis; contra pietatem, si est affinitatis vel consanguinitatis contra religionem, si impedimentum est votum vel disparitas cultus. Peccati insuper, cum quocunque demum impedimento contrahatur peccato sacrilegii adversus Sacramentum matrimonii, censent Castrop. *cit. d. 4. p. 3. num. 3.* Laym. *l. c. num. 6.* Cönnick. *d. 30. du. 2. concl. 4.* &c. eò quòd sic contrahens abutatur nomine & ritibus Sacramenti ad simulandam suam nequitiam, simulatione hæc consistente in eo, quòd apparenter materiam & formam matrimonii opponis, intendisque matrimonium contrahere, cum tamen non contrahis illud. Negant tamen è contra Sanch. *l. 7. d. 5. num. 1.* Hurt. *d. 12. difficul. 3. num. 11.* eò quòd stante impedimento, non apponatur materia & forma Sacramenti, cui fiat injuria.

3. Ex dictis sequi videtur, quòd in confessione exprimendum, cum quo impedimento contractum matrimonium, dum diversarum virtutum, à quibus hoc peccatum desumit specificationem, intuitu

invenit est statutum impedimentum; quod ad copulam ipsam autem habitum ab iis, qui cum impedimento contraxerunt, tunc tantum habere eam malitiam à fornicatione distinctam, quando contractus matrimonii præcipue prohibetur propter indecentiam, quæ in ea copula reperitur, V. G. habita inter affines vel consanguineos, aut etiam inter ligatos voto, aut disparis cultûs; non verò, quando contractus matrimonii prohibetur, non tam ob indecentiam copulæ, sed ob aliam rationem. V. G. in pœnam criminis, in favorem personæ liberæ, ita quod ad copulam tradunt Sanch. d. 5. num. 7. Cón. num. 21. Castrop. n. 5. Hurt. l. c. num. 14.

Quest. 106. Quid importet impedimentum catechismi, & num illud adhuc hodie daret.

I. Resp. ad primum: Contrahitur hoc impedimentum ab eo, qui in Catechismo seu instructione & professione fidei facta ante Baptismum nomine baptizandi respondet Sacerdoti interroganti, ut habetur c. 2. de cognat. Spirit. in 6. impeditque matrimonium illius cum persona illa baptizanda, etsi cum ea contractum valeat, si respondens ille non sit verus Patrinus impediensque olim in iis gradibus, in quibus cognatio spiritualis. Illud etiam contrahi, etsi per accidens subsequatur catechismus baptismum ob urgentem aliquam causam domi factum, censent Covar. 2. p. decret. c. 6. §. 4. n. 11. Sanch. l. 7. d. 10. n. 7. & alii contra Sorum in 4. d. 37. q. unic. a. 1.

2. Resp. ad secundum: Abrogatum non esse hoc impedimentum per Triid. sess. 24. c. 2. de reform. sed restrictum ad primum gradum, sicut cognatio orta ex Baptismo, censent Cuchus l. 5. inst. mor. tit. 12. num. 17. Lancellot. Inst. juris can. l. 2. tit. de v. p. cognat. per catechif. Tolet. l. 7. c. 14. &c. eò quod omnis correctio juris sit viranda, quod ad fieri potest; adeoque esto, quod Concilium omnem aliam cognationem abstulerit præter proveniente ex Baptismo intelligi debet, abstulisse omnem aliam cognationem spirituales dirimentem, non impedientem tantum. E contra penitus abrogatum esse hoc impedimentum impediens, censent cum communione Sanch. l. 7. d. 10. num. 11. Gutt. de mat. c. 84. n. 6. Reginald. l. 31. num. 190. Rebell. de obligat. just. 2. p. l. 18. num. 20. Castrop. n. 9. &c. eò quod Concilium dixerit, impedimentum cognationis spiritualis solum extendi debere ad levantem baptizatum de sacro fonte ejusque patrem ac matrem, omnibus inter alias personas hujus spiritualis cognationis impedimentis sublatis; omnis autem negativa universalis negant omne impedimentum, de impedimento etiam impediens tantum cognationis spiritualis sit accipienda. Occasione cujus monent Sanch. Castrop. Gutt. & alii parochum obligatum annotare nomina patrino- rum, qui baptizatum levarunt de sacro fonte, si solum professores fidei fuerunt, seu Catechismo solum astiterunt, debere id exprimere; quia ex primo munere contrahunt impedimentum dirimens, ex altero solum impediens vel nullum.

Quest. 107. Sponsalia quid impedimenti importent.

Resp. Sponsalia valida, pura, non dissoluta jure naturæ impediunt matrimonium contrahendum cum alia; cum sit contra fidelitatem & justitiam, rem uni promissam, eo invito, tradere R. P. Leur. Jur. Can. Tomus IV.

alteri. Dixi: *Sponsalia pura*: nam pendente conditione, sub qua prius celebravit Sponsalia cum alia, impeditur quidem contrahere, & illicitè contrahit matrimonium cum alia, non tamen peccat contra obligationem ducendi priorem Sponsam, sed solum contra obligationem expectandi eventum conditionis. Porro non nascitur hoc impedimentum ex Sponsalibus contractis post & contra priora Sponsalia, etiam his ritè dissolutis; quia Sponsalia illa posteriora sunt de jure naturæ nulla (nisi fortè relata in tempus, quo priora forent dissoluta) quod autem nullum est etiam jure naturæ, tractu temporis non convalescit. E contra probabiliter hoc impedimentum adhuc afficit Sponsam in casu, quo contra priora Sponsalia inito matrimonio, eo rursus soluto, evadit liber, eò quod priora Sponsalia per matrimonium cum alia initum cum injuria prioris Sponsæ non sint omnino dissoluta ex parte Sponsi, sed tantum erant suspensa, ideoque manet primæ Sponsæ obligatus naturaliter ad servandam illi fidem sublato impedimento, nimirum soluto dicto matrimonio. De cætero in hoc impedimento nequit dispensare Episcopus; præterquam enim, quod in lege lata à Pontifice (qualis est in c. ex literis. it. 2. h. t.) inferior dispensare nequeat, ex Sponsalibus jus est acquisitum tertio; in eo autem jure, ut patet in testamentis, donationibus, dispensare nequit Episcopus; potest autem ex rationabili causa solus Pontifex; ita Sotus in 4. d. 37. q. unic. a. 1. concl. 2. Castrop. n. 11. Sanch. l. 1. de mat. d. 61. &c.

Quest. 108. Quid observandum circa impedimentum voti.

I. Resp. primò: Nomine hujus impedimenti venit votum simplex non nubendi, quippe directè oppositum matrimonio, votum ordines suscipiendi vel religionem ingrediendi; quia sunt status cum matrimonio non comparibiles. Item votum absolutum servandi castitatem (intellige, extra religionem; cum votum simplex castitatis, quod post biennium novitatus emittitur in Societate non tantum sit impediens, sed & dirimens matrimonium) quo corpus voventis absolutè deo consecratur, adeoque alteri tradi non potest. Quodlibet ex his votis jure naturali ac divino matrimonium impedit, juxta c. consult. c. veniens. c. rursus, qui clerici vel vovent. c. unic. de voto in 6. Nec debent impedire matrimonium primò, etsi vehementibus stimulis carnis urgearis, ut cum communi Sanch. l. 7. d. 11. à n. 12. Ponc. l. 6. c. 12. num. 2. Castrop. cit. §. 1. num. 12. &c. eò quod ob statum religionis, ordinum & calibatus excellentiam assequendam ea difficultas meritò superari debeat, quin & possit ab adjuto divinæ gratiæ, adhibitis oratione, jejuniis aliisque pœnitentiæ operibus. Nec secundò, licet sint conditionata vel dilata, seu respicientia tempus futurum. V. G. si beneficium obtinero, postquam studia absolvero &c. eò quod licet eorum obligatio perfecta non sit, quousque conditio vel tempus adveniat, obligent tamen voventem, ne se incapacem & inhabilem reddat ad eorum executionem, ut fieret contrahendum matrimonium. Sanch. n. 7. Ponc. n. 1. Gutt. c. 85. n. 3. Castrop. n. 12. Neque tertio non impediunt adhuc matrimonium contrahere, etiam cum animo illud non consummandi, sed ante consummationem ingrediendi religionem, vel (intellige, cum licentia conjugis) suscipiendi Ordines, ut Castrop. n. 12. contra Rebell. de oblig. just. p. 2. l. 3. c. 17.